

CATALANITAT

SEMANARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Any II

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Centre Nacionalista Republicà:
Rambla de la Llibertat, número 33, primer pis.
Tots els treballs firmats són de la
responsabilitat dels seus autors. No s' retornen
els originals.

Girona, 24 de Juny de 1911

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Girona 1'50 Ptes. Trimestre
Fora 2 " " " " " Any
Extranger 12 " " " " "

ANUNCIS A PREUS CONVENCIONALS

Núm. 46

Nombre extraordinari

Nit de Sant Joan

.. Veu del qui clama en el desert... Prepareu els camins. En el vol de les aus he destriat avui la promesa de que el temps s'acosta, de que l'Enviat ja es aquí. En la forma d'un núvol d'horabaixa, sobre ponent, he vist el geroglífic de un pènent de glòria. I en el meu somni d'anit, una veu estranya m'ha anomenat Precursor...

En el desert de Palestina, Iaokanan, com un jove fakir, contemplava. Totes les coses, en rústic panteisme, li parlaven a cau d'orella; però no li eren déus, com en la teogonía pagana: li eren, tot simplement Déu. El seu cos s'alimentava de llagosts i se cobria am una vaga tela, teixida am pell de camell. La barba juvenil li creixia com una vegetació verge. Els cabells, a lo nazareu, li formaven una ruda corona selvatge. Ungit per les pluges i les serenes, colrat pel sol, el tacte de la seva pell era asprissim i sa color era fortament rogenca. El seu coll, fort i rigid, presa futura del gladi, mostrava la duresa dels tendons.

Rodejat d'essenis, a les vores del riu sagrat, predicava; i a la fi del sermon, en llargues corrues, Iaokanan, de peus en l'aigua divina, en l'aigua obedient un dia a la veu de Josué, vessava l'ablució purificadora sobre l'cap dels adeptes. Aleshores va esser quan regonegué, entre la multitud innúmera, el cap del Messies, que una veu altíssima li designà.

Precursor, precursor... Eterna aspiració de profecia! El sentit de la festa d'avui es pera mi l'més amat dels símbols. Lo que l'àngel Gabriel fou per l'Esposa nazarena, Joan ho es pera l'predestinat de la Creu. I l'ombra ruda i selvàtica d'aquest Profeta es una imatge familiar dels meus somnis, quasi una fisionomia coneguda, malgrat la falsificació pueril i fada dels Murillos, i la llegenda del Joan infantivòl, pintat per les escoles italianes en l'agrupament de les Saceres Families, el bras rodejant la toisó de l'anyell.

Era a Macherous, castell d'Herodes. L'orgia de Roma, esplet del paganisme ja ferit de mort sota l'ala, s'instalava sobre l's palaus d'Orient, com una mereix assajant sobre les espalles nues el mantell oblidat de la reina de Saba. Herodes, la seva cort, bells exemplars d'aquella compenetració mutual de dues cultures per la que la sensualitat oriental corrompia l'reste darrer de l'austera virtut republicana i llatina, i l'espasa del vencedor romà s'vincleva sota l'lit de les Cleopatres.—No d'altra manera, temps a venir, la brutalitat d'un Borgia, l'imputidat d'un Areti o d'un cardenal Bibiena, la cort d'un Alexandre VI, havien d'aportar el rediu paganisme imperial i la poesia de un Petroni sobre l'sitial del Pescador.—L'orgia d'Herodes finalisava. Sa-

lomé teixia la subtilesa erótica, saviament perversa, de la seva dansa. I aleshores, com a premi an aquell prodigi de temptació, an aquella serpent d'or, el cap del Baptista fou aportat sobre la safata. I el cap, sanguinós i batent encara, parlà. Parlà en l'eternal contraposició de mons qui ha llenyat un contra l' altre l'amor de la carn i dels sentits i l'amor de l'espiritu i del somni. Parlà com els vells profetes nacionals parlaven a llurs reis, com Natan a David; com havia de parlar Crisóstom a Eudoxia, Savonarola als Médicis. Parlà en l'idioma desconegut, idioma de martre, am que 'ls cristians parlaven als pretors, am que 'ls heretges parlaven als pontífexs i els místics a la vacuitat ortodoxa. Digué que sobre la delícia d'uns peus nuus dibuixant la lascivia d'un ball sobre una catifa d'Arabia hi havia l'suprem erotisme d'abismarse en Déu i fruir d'en inefable espau. Digué que sobre la gracia d'una cintura qui 's desferma, deixant caure sobre la nuesa d'un cos ofert la túnica de Sidò, recamada de gemes, hi havia la visió d'una benaventuransa pera coronar tota vida de lluita terrenal amb una diadema de victoria. Digué que sobre l'ritme miraculos d'una cansó, brollada d'uns llavis qui se 'ns baden lúbricament, solicitant la libació profunda i refinada d'un bes, hi havia l'só d'una veu qui animi de nova inspiració les pobres i dormides humanitats...

Tal deia aquella testa, presentalla oferida a l'orgia de totes les societats qui 's devaneixen sobre la llitera dels Triclinis, aquell cap, ofrena que demà Luini coloçará sobre l'plat de Monna Lisa y el Tizià sobre la palangana de Lavinia, com una nota de rogor sobre fons oscur.—Haubert, Oscar Wilde, Ricard Strauss, es la vostra Salomé que aixeca avui el plat rutilant de sang, com una copa de brindis als sacrificis futurs!

Precursor, precursor... La nit d'avui es propria. La dolsor del moment, el moment solsticial, ens amara de serenitat gloriosa. El crepuscle mor. Les constelacions, una a una, floreixen en llum. Mirren. Les Osses, Cassiopea, el Bover... Un planeta, ull immòbil, navega solitari vers ponent. La blancor de la Via Lactia es una tonalitat d'hostia impalpable. Hi há en aquesta nit, un no sé qué de ritual. L'ufania d'Estiu obre la flor am tota la pompa, cruenta, d'un connubi. Silence eloquèntissim canta sobre totes les coses. Sentiu? Es l' hora qui passa... El temps ha saturat, un moment, la roda del seu carro, però camina altre cop, pera sempre, cap al sens fi. Obro la boca, respiro; respiro en l'halena, la nit aquesta i tot el seu misteri... Vina, amiga, vina, interroga 'ls astres, conjura el teu horòscop, en aquesta nit d'Anunci i revelació. La donzella,

inclinada sobre 'l pènent, llegeix els indicis profètics. En el seu gest hi há, inconscient, la repetició del mateix gest que, com una gràcia hereditaria, li han tramés les donzelles qui foren. I en la transcendència de aquesta nit sabática, jo fantasia la nit de Walpurgis del nostre temps, i davant l'etern Faust desfila la danse de totes les coses, en el dialeç sempitern de llur simfonía, cada hu am sa veu i am son cant, en l'armonia qui uneix el refilar de l'auzell nocturn a la polsació del vent qui fa una harpa de cada branca extesa... Qui la podés cantar i tramètrela dignament, aquesta nit!

Ploro... Per què ploro? Oh dolcesa del no saberho, qui m'augmenta l'goig de les llàgrimes! Ploro...

De sobte, sobre la nit orfa de lluna, un flam ha lluit sobre la montanya... Sota l'cel de la meva Illa, aquesta flama té una significació: veritable llengua de foc, ella parla a tot un món distant. Oh Catalunya! Vetaquí que en la nit simbòlica, Mallorca alsa vers tu la seva copa plena d'amor... Dringala am la teva a través l'immesitat de la mar nostra! A l' hora present, Catalunya s'abanda de salutacions qui formen, de cap a cap de les serres, una sardana de flames on dansa tota la nació, donantse les mans, miraculosament, sobre la vastitud de la terra. Es el batec d'un gran cor. Un cùmul de piras sacrificials porta al cel, en les espirals de fumera, l'holocauste de l'amor d'un poble, difon per tot arreu el perfum d'un sol amor. Les espurnes dansen joiosament, i a la resplandor, coloracions de incendi 's reflecten sobre la pau del cel, sobre la combat venerable de les muntanyes, sobre la blancor de la ciutat, també encesa d'amor en els seus terrats i en les seves vies, com un salut al camps.

Nit de l'amor, ha dit un amic meu. L'or de les espigues es la sumptuositat d'un llit nupcial. Hi há veus de Sulamita perdudes en el camp, com ressons de balbuceig... Una parella tot just emmaridada es tanca darrera d'aquella finestra, finestra de Julieta...

L'alsa ha cantat. El gall respon en corrals desconeguts. Llevant se colora. L'estel de l'auba, estel d'amor, no es aquell qui brilla sobre la grogor sanguinia? Arriba l' hora sagrada. El Sol. Glòria!

GABRIEL ALOMAR

Notes politiques

Noves aventures

Per l'esperit d'aventures que caracterisa a l'Espanya de sempre, tremolen moltes mares en la pau inestable de les seves llars. El govern desembarca soldats a l'Africa: les tropes espanyoles hi fan excursions, ocupen plasses, n'hi desem-

barquen de nou, i tot això no més que com a gestions policials, per assegurar una pau que, per ara, no s'ha pertorbat.

Pero venen reclamacions a Espanya per aquestes ocupacions potser arbitràries: les potències europees mormuren de la política aventurera del estat espanyol, i, potser una excusa legal, —una provocació, un gest, per part dels marroquins— serà aviat la guspira que novament encengui el foc de la guerra, se vessi sang humana, morin soldats, cundeixi la tristesa y l'angúnia en tot el regne, i hi sigui lloc,—per demunt dels dols de la mort y dels diners llenys—per afegir, al de africano, un altre epítet, potser de marroquino, à la personalitat més glòriosa en les actuals jornades.

Sempre lo mateix! tota l'Historia d'Espanya es no més, com una taula de logaritmes, plena de xifres y més xifres, escrites de la seva propia sang: xifres dels combatents, dels morts, de les baixes, del dia de l'acció... No deu buscarhi la data d'un invent, no pot un investigarhi l'evolució de la cultura, de la organització social: no més guerres y batalles s'ofereixen al llegidor.

An el segle XX, Espanya es la mateixa. Callém, no som nosaltres els indicats per torsar la marxa del destí. Potser es fatalitat, y la destrucció s'apropa cada dia més. Els deus ceguen als que volen pèdre.

* *

La cuestió de Canaries

Un vell problema espanyol cueteja ara, en l'ordre del dia. La cuestió de les Canaries. Posades enfront dugues primordials ciutats del arxipèlag, estableta una rivalitat entre les illes, els moviments col·lectius qu'han determinat en aquella població la oposició dels seus interessos, han trovat apercibiment en el carinyós afecte del govern espanyol, hi ha intervenit la diplomacia, y sembla,—sembla—que potser s'arreglarà.

L'arreglo de la cuestió Canaria, es molt factible. Ningú vol ser menys que l'altra, y aquestes pretensions dintre Espanya, a més de ser llògiques, tenen fàcil resolució. Se creerán dugues capitalitats, hi hauran dos governadors civils en lloc d'un, hi hauran en lloc d'un, dos governadors militars, dos generals, doble nombre d'empleats, dependents, oficinistes, porters... la cuestió es resolta, per cuan no més aixís, resulta una cuestió de presupost. Y, a Espanya, la cuestió econòmica, pels governants, es lo de menys. Fins ara, el poble ha pagat sempre, y be es de esperar que continui pagant, màxim cuan se li han tret els consums (!!)

S'ha canviat, doncs, la geografia política de Espanya. Tenim una província marítima més. Aixís, doncs, ja es un guany. Els canaris estarán contents, y ja no tindrán dret a queixar-se gaire.

Ara, la cuestió de Catalunya es problema Catalá, ja es different, per resoldrel desde Madrid. Si s' pogueés resoldre eniantshi doble nombre de governadors civils, perfectament: el govern estudiaria

la solució. Però la solució nostra es més difícil, perque els quatre que n' hi ha, de governadors, ens hi sobreben tota. Y encara, no es pas *aquesta* la única diferencia entre el problema catalá y el canari.

XIV Congrés de la Federació Agrícola

Catalana-Balear celebrador á Girona

CONCLUSIONS APROVADES

Ponencia 1.ª: Boscos en general.—Constitució econòmica dels boscos.—Ponent: Excelentíssim Sr. Marqués de Camps.

I. Física, social y econòmicament es precisa la conservació, foment y ordenació dels boscos espanyols que deuen formar la zona forestal.

II. Els boscos de la zona forestal se dividirán, qualsevolga que siga l' estat del sol y del vol, així com l' entitat propietaria, en boscos de protecció y boscos de producció.

III. Tots els terrenys que 's clasifiquen com a boscos protectors serán adquirits per l' Estat en plena propietat, procedint immediatament, al fixament dels seus sols, á sa repoblació y á la seva ordenació.

IV. En tots aquells boscos, propietat dels pobles ó d' establiments públics, que sense ser protectors deguin conservar-se com de producció, per estar enclavats en la zona forestal, l' Estat exercerà la tutela tècnica y administrativa.

V. En aquells que, compresos en la zona forestal, fossin de propietat particular, pero no siguin boscos protectors, l' Estat exercirà solsament l' inspecció tècnica precisa pera sa millor conservació y millora.

Ponencia 2.ª: Pastoreig en els boscos.—Ponent, D. Lluís Pons y Tusquets.

I. El pastoreig en els boscos, es contrari, en principis generals, als interessos forestals y als de la remaderia.

II. Convé sustituirlo, ab la creació de llocs independents pera la pastura y ab prats arbrats.

III. Convé procurar un major respecte y protecció legal als boscos, á fi de lluirlos dels danys que ab ses incursions, hi ocasiona el bestiar.

Ponencia 3.ª: Producció del Suro.—Ponent, D. Joan Torrent y Boschdemont.

I. Els terrenys econòmicament ventajosos pera el cultiu de les «Alzines sureras» son tots aquells que, pertenesquen á una regió y comúrica surera, per la topografia montanyosa del terreny ó per males condicions del sol ó per qualsevolga altres causes, no 's presten pera el cultiu general.

II. Un bosch surer pot formarse així per medi de la sembra com per medi de la plantació, devant preferir-se l' un ó l' altre sistema segons com sia el terreny y el planter de que 's disposi.

III. En els seus primers anys, fins á l' època de espelegrinarlos, es altament ventatjós conreuar les «Alzines sureras», á fi d' activar rápidament el seu desenvolupament.

IV. L' operació d' esporgar comensarà desde els primers anys de l' «Alzina surera» ab la mira constant de la bona conformació de la soca, trayent tots els anys de dalt á baix, servintnos d' unes estisores de podar ó d' un xerrach, totes les branques més grosses y deixant les altres y s' ha de continuar aquesta operació fins que la soca ben conformada tinga la alsada que se desitja.

V. L' «Alzina surera» no convé espelegrinarla fins que la seva soca, á un metre d' alsada, medeixi 0'50 metres de circumferència.

VI. Si se volen mantenir les suredes netes de mata ha d' esser ab un treball metòdich y constant, trayent periòdicament la petita mata que vagi sortint y ab la condició de tenir el bosch surer degudament nivellat ab parets perpendiculars á la pendent á fi de que les aigues no escorrinquin la terra.

VII. Si se volen mantenir les suredes brutes de mata es indispensable obrir faixes completament netes en sentit perpendicular á la pendent y de manera que 'n mitj de les quals se trobin les «Alzines sureras»; es convenient ademés, aclarir la mata que resti deixant tan sols aquelles espècies arbustives que menys perjudiquen ó que poden reportar alguna utilitat, sia per esser de mata baixa, xuclar poc, trauren pastura el bestiar, etz., etz.; y es necessari mantenirlo sempre de la mateixa manera ab un treball intelligent, metòdich y constant.

VIII. Es necessari anar aclarint ab marcades successives els espessos boscos d' «Alzines sureras» ab l' orientació constant que 'ls Arbres quedin en definitiva distanciats uns dels altres cosa de 10 m., més ó menys, emprò, segons la seva vitalitat y la fertilitat del terreny.

IX. Es convenient destinar un trós de terreny, proporcional á l' extensió del bosch surer á planter d' «Alzines sureras» á fi de poguer cobrir ventatjosament per medi de la plantació, allí hont ho permetin les condicions del terreny, les baixes que anyalment se produixin.

X. Es necessaria la creació d' un ó vari «camps surers d' experiencies» pera estudiar.

a) Les enfermetats y enemics de la «Alzina surera» y manera de combatrelos.

b) L' influencia del conreu ab aplicació de poda y fems químics sobre la vitalitat y robustesa de l' «Alzina surera», la producció d' aglans y qualitat del suro.

c) Si es possible ab ventatje el cultiu intercalat, sia de plantes de naturalesa herboria, sia de les propies plantes de naturalesa arbustiva, á fi de destinars les á la alimentació del bestiar, després de degudament transformades.

Ponencia 4.ª: Millorament del Suro.—Ponent, D. Joseph Noguera.

I. ¿Planta surera ó suro? Denominació.

Planta surera.

II. Manera d' esser, ó idiosincracia de la planta.

Dificultat de subjectarla á un tractament científich per obtenir escullida milloració en el produpte.—Senseibilitat en son liber ó epidermis.—Caràcter barométrich y termométrich.—Fortalesa y Rusticitat.

III. ¿Es assequible el agricultor forestal, lograr, per diversos medis, obtenir de la planta surera un millorament en son produpte, suro?

En absolut, no; relativament, si.

IV. ¿Será per medi de cultiu, adob,

neteixa ó carboneix dels boscos? y en cas afirmatiu ¿en qual condicions deu ferse?

Després de la selecció; el arrancar el bosch de mata baixa deixant enveillir á la més alta; essent el cultiu, adob ó carboneix sols beneficis en el concepte de mantenir la planta en sa robustesa y potència vital; tenint sols alguna ventatja en quant permet donar més extensió á la part pelsa de la soca y branca.

V. ¿Qual qualitat ha de reunir el suro per cumplir millor l' objecte á que s' destina?

Compactibilitat y flexibilitat; pastositat; vena clara y definida; color sonrosat y el menor grà possibile.

VI. ¿Existeix alguna planta ó mata que 'l millori?

En alguna cosa influeix tota mata alta, y d' una manera no tant apreciable el arbrossos, roldó y tal volta els castenyers.

VII. ¿Quals son les causes de la decadència de la planta y son produete?

Moltes y diverses.

Tals com: el complet abandono del cuidado de la planta; tendrejar el suro; allargarlo en demasia; pelarlo quant està en plena sava; estassar el bosch; recullir la fullassa; el escaldat; les secades y sobtades variacions atmosfèriques; les pedregades; batir l' aglá; les escamesades; un desacertat espurg, les neus; el corch; els rebaixins; la formiga roja y alada; la taca; les orugues; els banya-ricarts y altres de menys importància.

VIII. Medis més aproposit y més pràctics pera la obtenció de bon suro, objecte primordial de la posencia.

Remouer y apartar tots els precedents inconvenients. Y per la plantació de l' aglá escullir si es possible, els terrenys gresosos y llécol exposats á la part del mitjdia. Fer us de l' aglá primerenca seleccionada.

Ponencia 5.ª: Arbres de Ribera.—Ponent, D. Narcís Vilaseca y Remilans.

I. Varietats de *pópulus*: Les classes que donen més bons resultats en els terrenys per ells preferits ó de avinguda son: la carolina, poll de Bordils, pousella del Tordera y el Balsamea.

II. Terrenys que exigeten: A la preferència son els de avinguda.

III. Plantació: Les estagues s' han de plantar tot lo fondes possible, majorment les de carolina. Els arrelats no se han de posar tan fondos.

IV. Treballs culturals: Dits arbres avans de plantarse han de tenir el terreny preparat y molt ben arrencat al plantarlos, fora d' alguns cassos que l' amenassa del riu no ho permet. Les seves famades son les llotades del riu y fullacades aguantades per las verdisses. Ses esporgades han de ser moderades y no deixan esternochs quant se tallen las branques y s'han de practicar quant no circuli la sava.

V. Aplicacions de la fusta blanca: Se aplica la fusta blanca per caixoneria, fusteria y ebanisteria, ab preferència en la caixoneria y per segons quals productes, á la fusta rehinosa.

VI. Extensió superficial en la província de Gerona: La extensió es de 5.000 hectàrees en els Tordera, Ter, Fluviá, Muga y altres de ses afuents.

VII. Enfermetats: Son varíes, interiors y exteriors dels arbres; ocasionades per coleopters parásits la major part; la carolina y el poll ne te de altres, el platan ademés de la que l' hi ocasiona un insecte coleópter de una espècie de *mildiu* que comensa á mitjans de Maig y acaba á darrers de Juny. També la ocasionada de malura, pera el coleópter *Lino del populus* se creuen molts que es un *mildiu* y no ho és.

VIII. Causas que desfavoreixen el preu de la fusta: Son varíes; la entrada de fustes estrangeres, especialment de Portu-

gal, per caixoneria y altres que no paguen casi res de entrada; el transport massa crescut de les companyias ferroviaries y altres.

Ponencia 6.ª: Castanyer y Arellaner.—Ponent, D. Tomàs de Cendra.

I. Els terrenys de muntanya, granitics en descomposició, lleugers, frescos profonds, son els indicats, son els millors pera 'l castanyer.

Pera fruit, á una alsada sobre 'l mar de 200 á 500 metres en soley.

Pera rodells, semblant alsada en aubaga.

Y pera perxes á döga, desde 400 metres en aubaga, y de 600 fins á 1000 metres en soley.

En aquestas condicions deu plantarse á muntanya 'l castanyer, ab preferència á qualsevol altre arbre, per calsinals ó barbats, meller que per sembra, y á la tardor sempre que 's puga.

En circumstancies indiferents pera esculir qualsevol de les tres explotacions que permet el castanyer, deu rebutjarse la de fruit y preferir-se la de döga, que 's desenrotilla més que la de rodells, ab economia de netejas.

II. Pera abaratir el cost dels rodells d' una pesseta per càrrega, convindria convertirlos en paquets estirats á n' el bosch, y procurant que 'l plegat se fés á n' els magatzems ó tallers de barrileria.

III. Es defectuós, car y molt perillós de greus accidents, l' actual rossolament de perxes que ab las mans se fa actualment á n' els boscos del nostre país; y deu constituirse pe'ls *ganxos* que usan els obrers forestals especialistes del Sud d'Espanya.

IV. No siguen els tocinos, cap mes altre remaderia deu admetre's á las bagas y perxes de castanyer; y per això, y per molts brassos que demana aqueix bosch, convé reduir quant se puga les grosses masoverías.

V. Deu perseguir-se y destruirse 'l avellaner forestal, com á planta danyosa al castanyer, arrancantlo en quant se puga en las bagas pera rodells, y tallantlo en las perxes tots els anys á l' Agost, fins que 's rendeixi ofegat per l' exuberancia d' aquellàs.

VI. Siga sinó per la multitud de trevalladors que ocupa durant tot l' any, la plantació, cultiu y explotació del castanyer si no fos ja per las aficions forestals que d' algú temps ensa manifesta la «Gaceta» deu l' Estat ficsar en els nous Aranzels uns drets d' entrada als rodells y tota classe de drògues extranjeres, que no baixin de 2 pessetas per 100 kls.: exigir als Cònsuls que nomenin condicions d' un alt sentit comercial, modificant si es necessari, el plan d' estudis y organisiació de la carrera consular, y crear una guarderia forestal suficient pera defensar els boscos contra abusos que quasi may s' atrevexen á denunciar els propietaris, devant de les actuals corrents socialistes.

No deuen els propietaris: esperar que el Govern els ho arregli tot; y á n' aquest fi, en lloc de quexarse de massa producció de rodells sobre tot associar-se ó sindicar-se si es precis, pera facilitar l' exportació del sobrant y aprofitar tota contingència, pera tenir algú representant al extranjер.—Y sobre tot, esmerar-se en produir cada dia més, bé y barato.

Cróniques barcelonines

Una quants entusiastes de l' esquerra catalana han publicat un follet contenint el seu parer respecte á l' actuació de l' U. F. N. R. en les pròximes eleccions. Com sigui que ells mateixos confessen

que tothom pot donar lliurement el seu parer jo, catalanista radical, identificat en gran part als ideals que sustenta la comunitat que ells pertanyen, fent us dones del meu dret, vull dirhi també la meva.

Entenen ells que la esquerra no pot ni deu ajuntarse amb les dretes ni tan sols amb la «Lliga Regionalista» sens fer traïció als seus ideals. Estic completament amb ells per lo que respecta á la coalició amb les dretes. Jamay ningú que 's tituli nacionalista catalá volguent conservar la pureza del seu ideal pot pactar amb gent qui son la negació dels principis nacionalistes, mes per lo que toca al segón extrém, ó siga una intel·ligència amb la «Lliga», no puc capir com partint les dues fracciós d' un mateix principi, devant el perill d' un nou mal govern per la ciutat no puguin acoblar-se erigintse en defensors d' aquella y arrencar d' una vegada de les mans pecadores dels qui us malmeten cincament els nostres cabals. ¡Oh no! De cap manera veuria el poble una barreja de partits ni candidatures, sinó que aprovaria joyosament l' acoblament momentani de les forces catalanes empeses per un grā amor á Catalunya.

Una volta el perill fora, cadascú tornaria al seu lloc respectiu satisfet de l' obra realitzada, car jo fins á cert punt crec necessari l' existència d' una dreta y d' una esquerra catalanes.

Hem de tenir present el resultat de les darreres eleccions. L' esquerra també s' creya suficient pera vencer el lerrouxisme, y amb tot y el gest digne, de la dreta al no presentar candidats al tercer districte, quedant així entaulada la lluita entre els demés combatents, el lerrouxisme se n'emportà les majories. ¿No es això una llisso profita, digne de tenir-se en compte?

Per altra part al fer el resum del resultat ponible, afirman que la «Lliga Regionalista» tant si va coaligada amb les dretes com soles no pot guanyar mes de cinc llocs, y l' lerrouxisme nou, per dotze com a mínim de l' esquerra.

Ara bé; tenint en compte que restaran en son lloc durant l' any 1912 catorze regidors lerrouxistes, cinc regionalistes y cinc esquerrans, tenim que segons el seu resultat la corporació municipal de 1912 quedara constituida en la següent forma: vintitres lerrouxistes; disset d' U. F. N. R.; y deu regionalistes, mes ben dit: el govern de la ciutat en les mans incapacitades dels qui 'ns mal-governen actualment. L' opinió exposada d' aquets entusiastes ha sigut comentades y discutides vivament.

Es aquesta una qüestió molt delicada que mereix un conscient estudi ans de resoldre en definitiva.

**

En aquells temps en que apar estiguémen condemnats à véurer en un continuu malestar moral à causa de les petites enveges que 'ns trasvalsen l'esperit, bo es, que per distreureurs de les angoixes que 'ns apenen y á mes per abrandar l' ideal de la patria catalana, uns quānts entusiastes de tot lo bo y lo noble ens senyalin un camí únic que 'ns conduceix germaniolament á un lloc tan agradable, no sols pel descanys del cos, si que també pel consol de l' ànima.

A aquest lloc es honts' hi celebrá l' «Aplec de la Sardana»; la consagració de la nostra danse.

Allí á plē ayre, entremig de florides ginesteres y de pins magestuoses, assaborint la dolsa flaire que escampa tanta ufana, quin goig donan dessota aquell cel d' un blau immaculat, puntejar delitosament la dansa catalana, la més hermosa de totes les dances, l' incomparable sardana qui agermana á tots els fills de la terra en aquella rotllana immensa qui 's bresa rit-

micament com un camp al bo de la florida amanyagat pel suau oreig. Y quin aspecte mes imponent oferia la montanya de Vallvidrera durant la celebració de la festa! May com aquest any s' havia demostrat creurer tant amb la virtualitat y eficacia de l' Aplec, y no n' hi ha per menys. La sardana es el crit de la terra; el símbol del nostre caracter.

A nosaltres, els fills de l' Ampordà ens pareixia la magnitud de la festa el reviscolament de tot Catalunya, car durant molts anys restà casi oblidada la sardana en aquell raser de la nostra terra, degut sens dubte á la manca de comprensió envers son origen. Avuy que les coeses son totalment cambiades la nostra dansa s' es extes per tots els ambits de Catalunya siguiente compresa y admirada de tothom.

¡Oh dansa sens parell qui analteixes la patria hont has nascut! ¡Oh símbol sagrat del nostre esser!

Devant teu me sento enorgullit de ser fill de Catalunya, d' haber nascut á aquell trocet d' Ampordà, qui es acariciat amorosament per la flaire ufanosa qui devalla del Pirineu, y per l' aroma penetrant de les onades del Golf de Lió.

**

Decididament es un fet la constitució d' una empresa pera l' implantació tan necessària del teatre liric-català.

El dia 27 del corrent tindrà lloc l' inauguració al teatre de Catalunya (Eldorado), estrenantse l' òpera catalana intitulada «Dona d' ayga» lletra de J. Trias Fabregas, y música del celebrat mestre Cassià Casademont.

Si el públic correspon á aquesta prova de vera cultura emplenant el teatre, evidentment «Dona d' ayga», serà l' començament d' una nova creuada envers la cultura musical catalana.

**

La calda ensopidosa dels dies estivals, plana demunt de la ciutat, d' aquesta ciutat anomenada d' hivern. Les classes acomodades se disposen a empindre'l viatge vers ellloc escullit pera passarhi l' estiuada. Els uns trien pera sa comoditat les valls frondoses de Sant Hilari, La Garriga, Puigcerdà, etc., altres les platges alegradores de Cadaqués, Port de la Selva, Roses, La Escala, etc., y també d' altres, Biarritz, Sant Sebastiá, y així cadascú al lloc que creu mes convenient per el llur spleen y per la butxaca.

Nosaltres els humils, si be no podem disfrutar de les delícies d' un Biarritz d' un Sant Hilari etc., no per això deixem de aproveitar als dies festius les exelencies de una Rabassada de Vallvidrera, o de Montjuic. En aquesta darrera encara que sinistra montanya el qui aixó inscriu, junt amb altres companys 'ns delectém bella y honestament amb les diversions y actes que celebrém assiduament.

Es un lloc plàcit que encanta per la magestat en que està situat; un hortet acuradament conreuat qui porta per nom, una paraula simbólica, sugestiva: El Paradís.

Al mitj d' aquest, hortet encantat de molsa, hi ha enroncantla un vert fullam bonica esplanada, en la qual hi celebrém les diferentes diversions que organisem.

A mes d' entregarnos a Terpícre que es lo que està mes en boga, no per aixó oblidém la nostra dansa, l' incomparable sardana, car també li rendim tribut d' admiració.

Darrerament celebrarem uns Jocs Florals intims, amb tota l' esplendor y humilitat.

Gentils damiseles qui 'ns honren amb sa presencia fan un contrast mes que hermos sublim, amb la blancor de llurs vestes y l' vert encisador de les plantes.

Es un lloc molt agradable qui convida en mitj de sa bellesa, a recitar delitosament un madrigal...

**

Es digne de lloans lo decisió dels elements qui escriuen l' important revista «Ilustració Catalana» de celebrar una festa dedicada al jovent aficionat a les arts, en totes ses manifestacions, y principalment a la poesia.

Per encoratjar doncs als joves qui no goisen donar al públic llurs obres, de «Literatura, Música, Pintura, Escultura, etc., han pensat organizar dita festa posantli el nom de «Festa de Joventut».

Entre'ls membres del jurat s' hi contem a personalitats tan distinguides, com don Narcís Oller, Bonaventura Bassegoda, Lluís Millet, Miquel S. Oliver, Manel Fuixà, Antoni Nicolau etc.

Es d' esperar que resultarà una festa simpàtica en extrém, la que li augurém un digno coronament.

**

Ha passat Corpus, la festa de la ginesa. Enguany en la processó hi mancava quelcom qui 'ns feu anyorar les precedents, Aquest quelcom es la Banda popular, la que concorre a totes les festes hont es solicitada, Enguany el govern de la ciutat està en poder d' una determinada forsa qui porta per lema: Justicia acomodativa; per això doncs no es d' extranyar que la Banda Municipal hagi sigut injustament negada per una festa tradicional com es la de Corpus.

Enemic d' aytals manifestacions, no per això deixo de reconeixer que ha sigut un acte el realitat per la majoria de l' ajuntament mogut per l' odi y l' enveja, fent cas omis de la justicia de la demanda.

H. NADAL Y MALLOL

Barcelona 12-6-11.

Jocs Florals de Badalona

Organisats pel Centre Catalanista Gent Nova.—Any XIII.

CONVOCATORIA.—El Centre Catalanista «Gent Nova» novament convida als conreudors de les lletres catalanes, a concorrer als Jocs Florals de Badalona, els quals se regiran per el següent

CARTELL.—El dia 15 d' Agost vinent, Festa Major de Badalona, se celebrarà la poètica festa, en la qual serán adjudicats als autors de les composicions que 'n resultin guanyadores els premis que s' expressen a continuació:

I. *Flor Natural* que ofereix el Centre Catalanista «Gent Nova» s' adjudicará a la mellor composició en vers sobre tema que 's deixa al bon gust y llivertat del autor. El que obtunga aquest premi, que ho es d' honor y cortesia, deurá ferne present a la dama que elegeixi, la qual proclamada *Reyna de la Festa*, entregará tots els altres premis als guanyadors respectius.—II. *Artística Englantina* que ofereix l' Excm. Ajuntament d' aquesta ciutat pera adjudicarla a la mellor poesia de caràcter patriòtic o assumpte catalanes.—III. *Viola d' argent* oferta pel «Centre de Nostra Senyora de Montserrat» pera ferne entrega a l' autor de la mellor poesia sobre tema religiós o moral.

PREMIS EXTRAORDINARIS.—IV. *Un objecte d' art* ofert pels Reverents Ecològics de les Parroquies de Santa Maria y Sant Josep de Badalona, a la mellor poesia dedicada a La Santitat Pius X.—V. *Una joia o un objecte d' art a gust del guanyador* oferida dels senyors Antoni Suñol, Lluís Ysa-

mat, R. Roig Armengol y Francisco Puigpiqué, Diputats provincials, al millor treball en prosa de tema lliure que a judici del Jurat ne sigui mereixedor.—VI. *Volum de poesías d' en Angel Guimerá* (edició de luxe) ofert per la Unió Catalanista al millor triptich de sonets desenrotllant el tema «Catalunya—I Passat—II Present—III Avenir».—VII. *Un objecte d' art* ofert per la U. F. N. R. de Badalona al millor treball en prosa desenrotllant el tema «Diferència fonamental entre la fé científica y la fé religiosa».—VIII. *Trescentes pesetas* ofertes per D. Ignasi de Ventós-Mir al millor treball històric sobre els orígens y fundació de Badalona.—IX. *Cent pesetas* ofertes per D. Francesch Planas y Molins a la mellor poesia que canti «La Caritat».—X. *Cent pesetas* ofertes per D. J. G. a la mellor composició en vers. Tema: «Cant a la lluïtata».—XI. *Cinquanta pesetas* ofertes per D. Joseph Vergés Vallmajor a la mellor poesia que tingui per tema «La orfànese».—XII. *Cinquanta pesetas* ofertes per D. Martí Pujol y Planas a la mellor descripció en vers o en prosa de la vida camperola.—XIII. *Un objecte d' art* ofert per D. Emili Ricart al millor treball en prosa o vers de tema lliure que a judici del Jurat ne sigui mereixedor.

Formen el Jurat Calificador: En Trinitat Monegal, president; Ignasi Iglesias, vis-president; Joseph Morató, Manel Rius y Rius, J. Vilà Estruch y Leopold Botey Vila, vocals; J. Pujadas Garriga, secretari.

Literatura

Sant Laim navegant

(Continuació).

Era un espectacle magnific. Des de dalt de tot del promontori'l jovenet seguia am la vista totes les peripecies de la lluita esplendidament iluminada per la lluïsolar.

Els peixos, grossasses quimeres d' aigua salada, noradencs y verdosos del llem, y am sos ventres blanquinosos, armats de closques ossos y d' una gran dent de nàrvat, se removien y serpentejaven, entre mig d' un onejar furiós, botent a fora de l' aigua y capbussantse sorollosament pera tornar a sortir amb una rapidesa indescritible. El llampegueig de les llargues espases d' evori, les lluentors dels cossos oliosos, els ruixims irisats d' escuma en que's fonien les ones batudes forçudament per les cues escatoses, la escumejant blancor de la immensa estensió d' aigua, tota aquella ceguera de ferides y aquella fortor penetrant de sang y de greix, excitaven poderosament al jovenet qu' embadat s' ho contemplava.

Els cadavres esgrogueits, amb el ventre enlaire, en el que l' adversari havia deixat l' arma, s' anaven a esclafar, fuetjats per les onades, contra'l rocàm canteillut de les riberes. Hi havia esquals, que, sortint de la maror de la batalla esdentegats y am les barres mig partides, batzegaven am les darreres convulsions de la mort y mudaven de colors. Troços d' evori eixien de les escomeses rabioses, llenats a gran alçada, y's creuaven maravillosament damunt dels cimalls blanquissims dels núvols assolellats. Algunes parelles de batallaires, separantse del esbarts inments, s' escometien am furia prodigiosa. Les grosses taques de sang qu' envermellien les aigües agitades, eren ben prompte esbargides, a cops d' aletes y de cues; y' l' nombre

dels morts creixia ràpidament, sobrepujant de molts al dels qu'encara guardaven un feble alé de vida.

Aleshores en Laim, sentintse invadit, devant d'aquella furia destructora d'un braó ferotje, estenia l'arc y comensava a enjegar sagetes. Les punxes agudíssimes s'endizaven quasi saceres en aquelles carnies toves, y les sagetes, al quedarhi clavades, tremolaven per un moment. Com que's peixos, sense cuidarse de les noves ferides, reprenien la lluita am mes rabia, l'extermini esdevenia complet al cap de poca estona. Les aigues remogudes s'anaven apaibagant, les escumes se fonien; y la toçudoneria del viure provocava en aquells cossos algunes palpitacions supremes d'aletes y de cues, algunes débils esgarrifances en les escates ferides. Y com que tots aquells cadavres, onejant de ventre enllaire, brillaven am lluentors argentades, aixams de voltors escollerats sortien del rocàm y esvoltegaven al entorn en cerca d'un bon àpat.

Aixis se va despertar en Laim l'esperit guerrer; y un desig d'aventures per les terres de l'altra banda del mar va encendres dintre d'ell am força irressistible. Se passava hores y hores contemplant com esclataven les onades damunt de la platja, com avensava la maror y com les veles llatinas s'esvaïen al lluny, en les regions iluminoses d'alta mar.

Quasi bé sempre, assegut als peus de la senyora, entre les columnes d'un pòrtic, repetia, damunt d'un esturment de tres cordes, les cançons dels mariners.

En els intercolumnis penjaven moltes garlandes de flors; y a fora, en la badia xardorosa y plena de calma, les tortugues marines dormien a flor d'aigua, oferint al sol les amples closques resplandentes com l'ambre més pur.

En Laim, tot de cop, llençava l'esturment y's posava a plorar, perque havia vist apareixer al horitzó la proa d'una galera.

El senyor y sa muller, ignorants del motiu de tanta tristesa, varen cridar al palau, per aixeribirlo, als joglars més famosos y a les danzatrius més lloadees de tots els realms cristians; ordenaren festins en honor seu, compostos de menjars mai servits fins aleshores, que foren assaborits al so de les arpes y entre cors de donzelles; li oferiren cavalls enflocats am gornimens plens de pedres precioses, y armes riquissimes eixides del cisell dels argenteros de més nom; y disposaren en el parc una gran carrera, en la que, per espai de tres dies, se mataren doscents isarts y noranta singlars.

Mes, quant per fi en Laim va demanar un navili, el senyor va aplegar als mestres d'aixa, als calafats y als artistes navaus de totes les terres, proveintlos abundantament de troncs de cedre, de lli d'Egipte y de metalls de totes menes. Am déu mesos de trevall, la nau estigué llesta.

Era una galera am cinc ordres de remes. L'arbre mestre, més dret y més inflexible que un pi de la muntanya Ida, encerclat d'argent y d'or y coronat d'un gall grossissim y flamejant com un far, duia una gran vela quadrada y dugues veles triangulars. Resseguia la proa'l cos magnific d'una sirena, pintada al encàustic, que, am gesto vincladis y graciós, alsava'ls braços enllaire, abastant am sos costats, el voltaven donantse les mans, esgranant toutes les actituds d'una dansa esbojerrada. El cedre immarcible resplandia per tot arrèu, entre les motllures de santal y d'evori. Els pabellons, guarnits am riques estofes assiàtiques, onejaven damunt del pont, ombrejant les piles de coixins y lliits de plomes; y tota la galera tenia l'aparencia d'un navili reial en el que un sobirà ditxós volgués gaudir del amor de ses esposes.

El dia senyalat pera llençarla a l'aigua, vingué una gran gentada de totes les terres dels voltants. En Laim estava ardiant de joia, y'l senyor y sa muller fruien no més que de contemplarlo.

Quant la galera fou alçada a pes de braços y acompañada fins al mar, un crit immens de maravella sorti dels pits de la munió frenética, y s'esvaï, repetit pels ecos, en tota l'amplada del golf. El demà era clar y esplendorós com si tot fos de una campana de cristall; y'l mar estava tan quiet y tranquil, que les transparencies de ses aigues deixaven veure ses fonderies verdoses.

Després de les tendres despedides y dels adeusius melangiosos, en Laim s'enfilà dalt del pont. Cinquanta remadors, tots nusos, amb els cossos recentment freqüats amb oli d'olives y polvos grogencs, tots ells de gran vigor muscular, am la testa estretament cenyida per una corda perque an l'esforç no esclatessin les venes del front, s'acotaren demunt de sos bancs, tots a la una, amb el rem al puny; y la nau avencà majestuosament, essent victorijada per la munió qu'omplia la platja y les barques que formiguejaven en la badia. Mes, tot de sopte, un pressentiment de desgracies feu tremolar al senyor y a sa muller, aixordats per la cridoria de les aclamacions, qu'omplia l'aire.

La galera s'allunyava mar endins, amb una creixent celeritat de remeig, seguida de ben aprop pels escamots de dofins. El mar estava calmós, y'ls mariners, pera distreures, cantaven cançons, ritmantles am l'acompanyat soroll dels remes batent les ones. Y en Lai, al sentirse'l rostre acaronat per les amargantes ventades salabroses, y l'ànima aixeribida pel so d'aquelles cantades, atiat per una joia fortissima, esperonava am crits y am gestos als remadors. Dret a dalt de tot de la proa, dominava quasi bé tota la nau. A sos peus les esquenes servils se curvaven com uns arcs, y'ls biceps d'aquell centenar de braços a cada embranzida, estaven a punt d'esbotzar la pell; en els fronts s'inflaven les venes moradenques, y tots els membres suaven a raig fet.

El vent s'alsà més fort; va desplegarse la vela quadrada, que palpitá un moment amb inseguritat. Els homes aclaparats pel cansanci varen ajeures a l'ombra, dessota de les banques; y'l pilot, qu'era un vell herculi de la terra de Natolia, de llarga cabellera pentinada al estil barbre, va senyalar cap a llevant tres vaixells de corsaris que s'acostaven molt depressa, y va dir, agenollantse devant del jovenet:

—Senyor! Guirem el timó y entornem sem!

En Laim no's va escoltar el consell. Els triangles de lli d'Egipte espetegaren al sentirse deslliurats, y la galera, boten impetuosa, lliscà envers les naus corsaries que s'apropaved am gran força de remes, com que ja's distinguien ben bé les cares bretoles dels pirates, abocats a les baranes de llurs baixells, els mariners d'en Laim varen sentirse de sopte corpresos per una esgarrifansa poruga. Mes ell, voltat dels pocs que no tremolaven, enfilat al cim de la proa, traspuant ira per tot arrèu esperava, glatint de furia, que'ls vaixells se posessin a tret de sageta. El xiulet de la primera fletxa produí una gran confusió entre 'ls corsaris afamats de presa. Un d'ells va caure a l'aigua amb una ferida mortal al cap. Y entre les empentes y la cridoria pera llençar-se al abordatge, n'hi varen caure una pila.

A les hores esclatà la baralla renyidissima. Els pirates de Cefalonia anaven tots vestits de cota de malla, batien am l'agilitat felina dels gats mesquers, y xisclejaven rogllosament a cada colp que ventaven o rebien. Molts ne varen caure ferits

per la mà d'en Laim, avans de que possessin els peus a la galera. Altres, enfilantse cordes amunt, conquistarem pam a pam el pont. Y la xurma dels mariners y servidors, davant d'aquella irrupció furiosa, fugia, gemegava y's agenollava com un escamot de bestiar envilit. Y en Laim, vençut pel gran nombre de contraris, desarmat per complert, va ésser fet presoner y agarrotat de peus y mans.

Els corsaris se 'l contemplaven llargament, encisats y corpresa; y arrocegant els cossos estesos per ell cap a la proa, garlaven fressosament, en llurs idiomas.

En pocs temps l'héroi va ferse seus a tots aquells pillastrers. Un dia, perseguint en un esquif a una fragata genovesa en les aigues de Brandisi, fou separat per un cop de mar de son navili y's mantingué ferm damunt del pont enemic, lluitant ell tot sol contra quaranta homes armats, estenentne tota una pila, ferits de manera prodigiosa, y sabent tenir a ratlla als sobrevivents, fins que varen arribar els seus y fou per ell la victoria. Després d'aquesta gran proba, les xurmes corsaries de Cefalonia l'varen elegir capdill suprém, am furioses aclamacions; y tota la nit la passaren de disbauixa, en disbauixe, damunt de la nau conquistada, a la llum del foc grec; y les jeres de vi de Chipre es buidaren al so de canturies báquiques.

La fortuna y la sort d'en Laim varen creixc y florir am rapidesa. Tots els corsaris del Mediterrà y del Mar Negre, atrets per la seva fama, vingueren a engroixir ses forces. Aixis esdevingué més poderós damunt del mar que'ls reis y que les repúbliques. Una terrible avidesa de perilis y de conflictes l'animava nit dia, arribant a calar foc a les galicies del rei d'Espanya, y saludant amb un diluvi de fletxes llur pas per Malamocco, no més per'espargiment y diversió. Les xurmes de bretons l'obeien am cega fidelitat. Atiats per ses ordres, passaven a travers del incendis, se llençaven contra veritables boscos de llances, se penjaven entocuditx a les baranes de les galeres y's'enfilaven a les muralles, rebent impossibles globades immenses d'oli bullent. Va saquejar totes les illes del Archipélego; s'apodera de remats de bous y cavalls, de corrúes de camells, de càrregas de teixits, de vins, de blats, de tresors, de pedres y metalls preciosos. Mes no's guardava res per ell: ho donava tot als qui'l seguien.

Notes bibliogràfiques

Guia de Gerona. — Hem rebut la *Guia de Gerona* qu'ha publicat la casa editorial Dalmau Carles y C.ª, formant un volúm de 268 planes, presentat ab un gust artístic que fa l'obra altament simpàtica.

L'utilitat de la *Guia* es imponderable, per la profusió de datos estadístics que conte de cada poble, per les notes històriques que l'enriquisen per l'estil sobri y concis ab que està redactada, y pels artistics gravats que ilustran el text, la mojoria de monuments arqueològics, d'obres d'art, y de vistes de les principals poblacions de la comarca.

Com a principals capitols de l'obra, citarem: *Datos generals de la provincia*. — Girona monumental. Ciutat de Girona. — *Itineraris*. — Geronins notables. — *Plantes rares*. — Besalú. — Castelló d'Ampurias. — Lladó. — Rlpoll. — San Miquel de Fluviá. — San Pere de Roda. — Santa Maria de Vilabertran. — Carreteres. — Ferrocarrils. — Nomenclator.

La redacció de la *Guia* ha anat a càrreg dels nostres estimats amics don Xavier Monsalvatje, don Joaquim Plà, don Manel Ibarz y'l reverent don Josep Este-

va, havent tots ella complert hermosament el seu comés, ab la competència que'ls hi es regoneguda.

Sincerament ens complavém en recomanar l'adquisició de l'obra ja que per tothom te datos d'interés y de pràctica utilitat.

**

Perpinyanenques. — Volúm de poesies originals de Albert Saisset, que amb el número 117 ha editat L'Avenç en la seva biblioteca popular.

■ ■ ■

Cròniques comarcals

Palafrugell

Del *Ateneu Palafrugellenc*. — El darrer diumenge la secció excursionista va dur a cap una excursió a Peratallada, Canapost, Vulpellach y San Miquel de Cruilles, en quins pobles hi han edificis y vestigis de l'Edat Mitjana. A Peratallada se visita el castell y les muralles, y el company Ramir Medir feu una disertació històrica de dit castell y parlà també de la guerra social dels pagesos de remensa, que estigueren a punt de cremar l'edifici del barri de Peratallada. A Canapost se visità l'iglesia en la qual hi ha un interessant retaule. A Vulpellach s'aturaren a veure la casa senyorial dels Sarriera, llegint el company Joan Rius una venensa de l'història d'aquella casa. En el escut d'armas que hi ha en el pati, s'hi veu la célebre inscripció *Ego sum qui pecavi*, 1533. Aquesta inscripció la feu esculpir en Miquel Sarriera, que devingué boig al recordar els crims que havien comés els seus avant passats.

Els excursionistes dinaren a La Bisbal y a la tarda anaren a S. Miquel de Cruilles a visitar el monestir. D. Josep Barceló feu una ressenya de lo que fou un dia dit monestir, en el qual hi han les despulls d'alguns nobles de la casa de Cruilles.

Se té en projecte una excursió al Alt Empordà.

**

Diumenge se constituirà la secció d'Art y se nomenarà la junta corresponent.

M.

Noves

Dijous va celebrar-se a Girona el concurs de bestiar organiat per la Societat del Caball Nacional de tir lleuger.

Catorze foren els concursants a l'acte, que resultà en estrém lluit, havent sigut els guanyadors dels premis oferts, els exemplars següents:

1er. premi: adjudicat al n.º 11, propietat del Sr. Encesa y Cia., 400 pessetes, medalla d'or, placa y diploma. 2on. premi: n.º 12, de D. Pere Planas, de Celrà, 200 pessetes, medalla d'or, fen el recorregut en 11 m. 43. 3er. premi: n.º 10, de Srs. Encesa y Cia., 150 pessetes, medalla d'or. 4t. premi: n.º 3, de Pere Planas de Celrà, 100 pessetes. 5t. premi: n.º 8, de D. Antoni Turón, de Girona, 75 pessetes. 6t. premi: n.º 14, de Llorens Carreras, 50 pessetes. y 7é. premi: n.º 7, de Joaquim Alcalde, 25 pessetes.

L'acte de la repartició dels premis tingué lloc en el Saló de les Cases Consistorials de Girona.

El President de la Comissió donà les gracies als concursants.

■ ■ ■

Batalles de flors. — Son molt animat el passeig en la batalla de flors que tingue

lloc en la Devesa, en l'ampulositat dels ors y verdors expléndides, digne cobricel de les gentils belleses geronines, que dintre 'ls cotxes y carrosses artísticament adornades per tots els iris de les flors, donaren una nota d'helenisme, casi incongrua en la vetusta ciutat nostra.

El primer premi fou adjudicat á la carrosa *Joventut*, ocupada per les petites gentileses que 's diuen Laura Norat, Solita Reig, Lolita Puig, Rosita Babot, Quintana, Amat y Boixa.

El segón fou concedit á la Unió Gre-mial.

El tercer, a la *corbeille* de les Vallgor-neras.

El quart, a la carrosa del Sindicat Agri-col, y 'l quint a Raimonda Crehuet.

Els premis de bicicleta al nen Amigo el primer, Boix el segón y Camps, el ter-cer.

■■■

El concurs de bestiar.—Revestí una verdadera importància, tant per la cantitat com per la qualitat dels animals presen-tats, y els premis que concedí el jurat, foren els següents:

Clase 1.ª—Secció 1.ª—Caballs semen-tals.—Primer premi: Narcís Bosc de Canet de Adri, 75 pessetes.—2° id. Francis-co Dalmau de Riudellots, 50 id.

Secció 2.ª—Eugues de cría.—Primer premi: 60 pessetes: Jaume Pastell, de Sils.—2° id. 60 id. Pau Noguer, de Gerona.—3° id. 50 id. Pere Jordá, de Gerona.—4° id. de 45 id. Ramón Monjé, de Cartellá.—5° de 40 id. Constantino Font, de Brufolla.—6° de 35 id. Ramón Monjé, de Cartellá.—7° de 30 id. Pau Massegur.—8° de 25 id. Pere Ametller, de Celrà.—9° de 20 id. Jaume Torrent, de Fornells.—10° de 15 id. Pere Figueras, de San Gregorio.

Secció 3.ª—Lot de dos Eugues del país, pera cría, de 4 á 14 anys.—Primer premi, 50 pessetes: Pere Figueras, de San Gregorio.—2° de 25 id. Luis Pons, de Celrà.

Secció 4.ª—Poltres y potranques de dos anys.—Primer premi, 40 pessetes: Joan Oller, de Vilablareix.—2° de 40 id. Isidro Sala, de Pont Major.—3° de 35 id. Narcís Parera, de Aiguaviva.—4° de 35 idem Vicents Estañol, de Palau Sacosta.—5° de 25 id. Joan Colomer, de Girona.—6° de 25 id. Francisco Tarré, de Llagostera.—7° de 25 id. Salvador Bosch, de Fornells.—8° de 25 id. Joan Pardas, de San Gregorio.

Secció 5.ª—Poltres y potranques de un any.—Primer premi: 30 pessetes: Pedro Bataller, Bescanó.—2° de 30 id. Joan Coll, de Bañolas.—3° de 20 id. Narcís Serra, de Vilablareix.—4° de 20 id. Fran-cisco Vila, de San Gregorio.—5° de 20 id. Joan Jordá, de Vilablareix.—6° de 20 id. Jaume Bosch, de Riudellots.—7° de 20 id. Pere Dauset, de Fornells.—8° de 20 id. Miquel Planas, de Aiguaviva.

Secció 6.ª—Sols se ha adjudicat un pre-mi de 50 pessetes a Josep Bonet, de Mediñá.

Secció 7.ª—Deserta.

Secció 8.ª—Machos o mulas de 2 anys.

Sols se ha adjudicat un premi de 50 pessetes a Dalmau Guitart de Amer.

Clase 2.ª—Secció 1.ª—Toros sementals.

Sols se ha adjudicat el primer premi de 75 pessetes a Jaume Salvans, de San Gregorio.

Secció 2.ª—Parella de bous de 4 a 8 anys.

—Primer premi, Pere Masonis de Palau Sacosta, 60 pessetes.—2° id. Tomás Vila, Salt, 30 id.

Secció 3.ª—Parella de vaques de 3 á 10 anys.—Primer premi: Francisco Oriol, de San Daniel, 50 pessetes.—2° Hermenegildo Casas, Aiguaviva, 25 id.—3° Josep Ca-sadomont, de Bescanó, 15 id.

Clase 3.ª—No se han adjudicat els lots de aquesta secció.

Clase 4.ª—Secció 1.ª—Lot de un tocino destinat a la reproducció.—Únic premi ad-judicat: Josep Carreras, de Sarriá de Dalt, 30 pessetes.—Secció 2.ª—Truja de cría o sens ella. Primer premi: Emili Bassols de Canet d'Adri 30 pessetes.—Josep Valenti de Aiguaviva 20 id.

■■■

Cursa de bicicletes y motocicletes.

—S'efectuà com estava anunciada, en el passeig de la Devesa.

En la cursa de motocicletes prengueren part set corredors, no obstant haver de retirar-se els senyors Josep Canals y Ricart, per haver tingut alguns *pannes* en el apa-rell amb que corrien.

El resultat de la carrera fou el següent:

Primer premi, Copa del Alcalde: don Venanci Terrats. 2° D. J. Cuatrecasas. 3° D. I. Figueras. 4° D. J. Canony. 5° don J. Cateura. Tots els demés premis eran un objecte de sport y una cantitat en metàlic.

En la carrera de bicicletes obtingué el primer premi (copia del Sr. Gobernado ci-vil), don Josep Ensesa y el segon (escribania del Sr. President de la Diputació) don Josep Sánchez. Els demés premis que eran objectes diversos de regalo de establecimientos comercials de aquesta ciutat, els obtingueren els corredors en el seguent orde: F. Más, J. Carles, F. Torres, G. Pa-via, V. Laplana, J. Serra, M. Casademont, D. Pavía, J. Gur, J. Matas y J. Sastre-gener

Es de doldre, en la cursa de bicicletes y motos, la poca precaució que tingueren els qui, moments avants, en el mateix pas-seig de la devesa, hi triaren el lloc de repartició de premis del concurs de bestiar, per quant se fen malbé la pista, y ocasio-nà algunes caigudes als corredors sense que per fortuna tinguisin consecuències.

■■■

En la sessió que celebrà dijous la Dipu-tació provincial de Girona fou acordada, per unanimitat, y ab general entusiasme, l'adhesió al acort patriòtic de la Dipu-tació de Barcelona pera la Diputació catalana, y quedaren nomenats tres delegats: el president senyor Riera, regionalista, y els senyors Vilahur, tradicionalista, y Lloveras, federal, pera que assisteixin a les conferencies que's celebren pera discutir les bases y pera establir la mancomunitat de Diputacions provincials catalanes.

Ha erudit en gran manera la atenció el bon gust artístic que l'industrial de

aquesta ciutat D. Batista Jover, ha desple-gat en el treball de fusteria y moblatje de la botiga «Mercedes», inaugurada aquets dies de fires en la Plaça de la constitució, número 12.

■■■

FESTA MAJOR DE PALAMÓS DE 1911.

—Concurs de sardanistas que tindrà lloc el dia 25 de Juny, a les 11 del matí, al Passeig del port.

Premis: 1er.: 60 pessetes, 2°: 30.

CONDICIONS.—1.ª El primer premi s'adjudicarà a la colla que tregui una sardana escrita exprofés.

El segón premi serà adjudicat a la co-lla que tregui y balli ab més elegància la sardana de lluïment.

2.ª En cas de no haberhi colla gua-yadora del primer premi, el Jurat podrà repartirlo ab accessits.

3.ª Les colles deurán esser compostes, al menys, de sis balladors.

4.ª Cada colla deurá tenir un cap, a nom de qui deurá ferse la inscripció a casa de 'N Francesch Marull, carrer Major, número 46, avants de les 10 y mitja del matí, del dia del concurs.

5.ª Totes les colles que prenguin part en dit concurs, deurán trobarse reunides a la Casa de la Vila a les 10 y mitja del matí del mateix dia.

Als Federales

El Comité del partit federalista convoca a tots els inscrits al Cens a la reunió que tindrà lloc el prop-vi-nen diumenge, dia 2 de Juliol a les 2 y 1/2 de la tarda, en el local del Cen-tre, Cafè Girona, (Carrer de la Neu).

Se suplica l'assistència per trac-tarse en ella de asumptos d'interés per el partit.

Girona Juny 1911.—P. el C.—El Secretari, JOSEP DE PALOL.

■■■

AJUNTAMENT

El dijous prop passat celebrà sessió la corporació municipal baix la presidència del senyor Arcalde.

Se llegeix y aproba l'acta de l'anterior juntaient am una relació de jornals que pujan á mes 500 pesetes.

Se donà lectura d'una proposició, fir-

mada pels senyors Ensesa, Bellsolà, Amich y Canet sobre la supresió dels consums en aquest terme municipal desde el primer de Janer de 1912 y fonamentada ab la llei promulgada recentment per les Corts.

La presidència, anuncia la visita á nostra ciutat de la societat coral «Armonia Mataroneza», s'acorda obsequiar com de costum á dita entitat.

El senyor Ensesa, possa en coneixement del municipi de que alguns senyors propietaris ja han firmat les escriptures de venta dels terrenys hon deuen emplasarse els tallers de la Companyia del ferro-carril de M. Z. A.

Observá dit senyor el perill que corre de que les obres no comensin ab la rapides que fora de desitjar, degut á la intransigència de dos senyors propietaris que sembla permetiran se entauli un plet per adquirir els terrenys per medi d'un expedient de expropiació forzosa. Lo greu del cas, segons sembla, es que un dels soss-propietaris doná paraula de conveni y després se nega á firmar la escriptura.

Se dol el senyor Ensesa de la actitud d'alguns propietaris que dificultan el que nostra ciutat prospere y cita ab molta oportunitat que la societat mercantil «Bri-lles y Pagans» se trova en el mateix cas, se ha intentat que dita instalació se portés á cap á Girona, doncs tot son inconve-nients per posar-se d'acord ab els propietaris y bé hi consta que dita societat tenen bones ofertes pera poguerla instalar á Sils, y demana la cooperació de tots els regidors pera fer tot lo que humanament se puga pera que se instalin en nostra ciutat tots aquells elements que 'ns don-quin vida y que seguidament se nombri una comissió pera que gestioni la manera de armonizar els interessos de tots, á fi de que quedin á Girona aquells establiments.

El mateix senyor Ensesa, proposà un vot de gracies pera aquells propietaris que d'una manera desinteresada han do-nat facilitats pera portar á cap l'instala-ció dels tallers de Port-bou en nostra ciu-tat.

La presidència proposà també un vot de gracies pera els senyors concejals que han cooperat a la organització de les festes celebrades ab motiu del XIV Congrés Agrícola y que se fés extensiu y de un modo especial el Sr. Oviedo que ab la seva activitat (*el cronista afeixés* junt ab la dels *pabordes* Salvador y Adroher,) sapi-gueren donar a les festes dintre de sos me-dis, tot el lluïment possible.

IMPREMPTA D'E SIMÓ.—GIRONA

CLINICA DE RAIGS X

Fototerapia i Electroterapia DEL ESPECIALISTA L. LOPEZ MURRAY

Ex-alumne de la Facultat de Medicina de l'Universitat i Hospital de Londres, i membre corresponsal de la Societat Röntgen.

CONSULTA tots els dies, menys els diumenges i ls festius, de 9 a 12 del matí en el carrer de Sant Antoni, 32, FIGUERES. Dotada ab aparells moderns, i a l'altu a dels millors de la seva classe a Anglaterra, Alemanya i Estats Units.

TRACTAMENT de la tinya favosa, folliculitis de la barba, sicosis, (cura obti-nuda ab una sola sessió) depilació del pel-moixí, cranc, queloides, lupus, limfósarcoma, llaga rodent, micosis fungoïda, leucemia, linfadenoma, lipoma, esplenomegalia, xan-toma, neoplasmes, mioma, etc.

DIAGNOSTIC de fractures, luxacions, exóstosis, epifisis, gomes sifilítiques, estre-teses de l'esófag, de l'uretra i dels ureters, aneurisma de l'aorta, glàndules calcificades, flebots, deformitats congénites, periostitis, osteitis, pedra en els ronyons i en les vies urinaries, tuberculosis i afecions pulmonars, gota, necrosis, **cossos estranyos**, pre-sència o ausència de les dents temporals o permanents, del cor en estat normal, aixam-plat, fora de lloc, etc.

Nota. El tractament modern exigeix que'l malalt vingui a la clínica no més cada dotze dies.

Xocolata Reconstituenta "EXCELSIOR"

A BASE DE GLICEROFOSFAT DE CALS I NOU DÉ KOLA

Es el més pràctic i el millor de tots els reconstituents i de tots els xocolates.-Indispensable a les persones dedicades a treballs mentals, als convalescents i als neurastènics.-Util als infants i a tot el món.

UNA PESETA 'LS 200 GRAMS

Demanis en farmacis, droguerías i ultramarins.-Preparat per J. DEULONDER, Farmacèutic

Dipòsits: Girona: Ortopedia, Perfumeria i Centre d' específics: FIUS, Plaça Constitució, 2.-La Bisbal; FRANCESC ROURA.-Olot: ISIDRE CALBETON.-Palamós; SENYOR TOLOSA

EL SABÓ

VASCONIA

ES EL MILLOR PERA RENTAR LA ROBA

EL SABÓ

VASCONIA

ES EL MILLOR PARA RENTAR LA ROBA

EL SABÓ

VASCONIA

ES EL MILLOR

PERA

RENTAR LA ROBA

1990-1991
Yearbook

EL SABÓ
VASCONIA